

Alfred Hitchcock (13 sierpnia 1899 w Londynie - 29 kwietnia 1980 w Los Angeles)

*Ten reżyser z brytyjskim paszportem
(życie zajmowało go post mortem)
ze zwyczajnych ptaków
zrobił zabijaków,
holy Hollywood - horroru fortem.*

(ebs)

Alfred Joseph Hitchcock - brytyjski reżyser i producent filmowy odznaczony Orderem Imperium Brytyjskiego, pionier suspense i thrillera psychologicznego. Po zrealizowaniu wielu udanych filmów w Wielkiej Brytanii przeniósł się do Hollywood. W 1956 otrzymał obywatelstwo amerykańskie. Często uważany jest za najlepszego brytyjskiego reżysera wszech czasów i jednego z najlepszych i najbardziej wpływowych reżyserów w historii kina. Do jego najważniejszych filmów należą: "Okno na podwórze", "Zawrót głowy", "Psychoza", "Północ, północny zachód", "Ptaki", "Rebeka". Łączył seksualną zmysłowość z tematem śmierci.

<https://www.youtube.com/watch?v=fVoVdKOLP04>

Urodził się 13 sierpnia 1899 w Londynie. Początkowo studiował inżynierię i interesował się projektowaniem. Później, zaintrygowany fotografią, wciągnął się w środowisko filmowe Londynu lat dwudziestych. Zajmował się wtedy projektowaniem napisów tytułowych do niemych filmów. W 1925 roku nieomal przez przypadek został reżyserem filmowym.

Jako utalentowany człowiek, działający w nowatorskiej dziedzinie, która miała duży potencjał, szybko zyskał powodzenie. Jego pierwszym ważnym filmem był "Lokator" ("The Lodger"), który ukazał się w 1927 roku. Film opowiada o brutalnie zamordowanej blondynce; podejrzenie pada na nowego lokatora z pobliskiego mieszkania.

Hitchcock w swoich dziełach często przedstawia niewinne osoby wplątane w wir niezależnych od nich, niezrozumiałych wydarzeń. Ludzie ci czasami mają na sumieniu drobne, nie związane ze sprawą przewinienia. Filmy Hitchcocka w znacznym stopniu oparte są na poczuciu strachu i pobudzonej wyobraźni, znane są także z charakterystycznego humoru.

W filmie "Na równi pochyłej" (z 1927) bohaterem jest niewinny człowiek, oskarżony o kradzież w szkole i w efekcie tego wyrzucony z własnego domu.

David O. Selznick sprowadził Hitchcocka do Hollywood. Hitchcock zaczął robić filmy w Ameryce, poczynając od "Rebeki" z 1940 roku i pracował tam już do końca swojego życia. W filmie tym młoda żona musi się zmagać z dziedzictwem, jakie pozostawiła nieżyjąca pierwsza żona. W amerykańskiej twórczości nadal jest obecny charakterystyczny typ humoru, ale znakiem rozpoznawczym Hitchcocka staje się suspens (utrzymywanie widza w stałym napięciu).

Często zamieniał widzów swoich filmów w podglądaczy, powodując zamazywanie granicy między poczuciem winy i niewinności. Od czasu do czasu wyrażał to bezpośrednio. W "Oknie na podwórze" ("Rear Window") L. B. Jeffries podgląda przez większość filmu pewnego człowieka.

W dzieciństwie Hitchcock był samotnym, otyłym chłopcem z bujną wyobraźnią. Jako katolik składał co wieczór "spowiedź" z całego dnia swojej matce. Dopiero będąc dwudziestolatkiem, Hitchcock wypił po raz pierwszy alkohol i

wybrał się na randkę. Niektóre jego filmy pokazują mężczyzn, którzy pragną wyzwolić się z przemożnego wpływu swych matek. W filmie "Północ, północny zachód" ("North by Northwest") Roger O. Thornhill grany przez Cary Granta jest wyśmiewany przez matkę ponieważ utrzymuje, że prześladują go jacyś podejrzani mordercy.

W filmie "Ptaki" ("The Birds") bohater grany przez Roda Taylora stara się wyzwolić od dominującej matki, a jego świat jest atakowany przez opętane ptaki.

<https://www.youtube.com/watch?v=towd2xnkd9U>

Zabójca z filmu "Szał" ("Frenzy") mieszka w domu ze swoją matką. Najbardziej znany jest wątek uzależnienia Normana Batesa od matki z filmu "Psychoza" ("Psycho").

Bohaterki filmów Hitchcocka to pozornie spokojne blondynki, które początkowo wydają się zachowywać właściwie, ale pod wpływem emocji lub sytuacji reagują zdecydowanie instynktownie, czasem wstępując na drogę przestępstwa.

Hitchcock uważał, że centralna rola aktorów w filmie jest pozostałością z tradycji teatralnej. Stał się pionierem wykorzystania ruchu i ustawienia kamery oraz montażu w celu poszerzenia możliwości sztuki filmowej.

Zasługą Hitchcocka było zdecydowane wprowadzenie prymatu suspensu nad tradycyjnymi zwrotami akcji. W innych filmach reżyserzy atakują widza dramatycznymi zwrotami akcji, natomiast Hitchcock pokazuje widowni to, czego bohaterowie jeszcze nie wiedzą i następnie w sposób mistrzowski buduje napięcie wokół wydarzeń prowadzących postaci filmu do odkrycia, co się wydarzyło i dlaczego.

Hitchcock był dumny ze swojej umiejętności potęgowania napięcia. Pewnego razu, na lotnisku we Francji, podejrzliwy celnik oglądając paszport Hitchcocka, w którym zapisano jako zawód - producent, zapytał zaczepnie: "A cóż też pan produkuje?" - "Strach" - odpowiedział reżyser.

Hitchcock uwielbiał jedzenie. Jedno z jego niezrealizowanych zamierzeń filmowych, to sfilmowanie całego dnia z życia miasta poprzez pryzmat kulinarny - jak pożywienie jest sprowadzane, przyrządzane i spożywane, a potem jak to, co z niego zostaje, ląduje w ściekach. Jeden z filmów Hitchcocka był osadzony w części Londynu, gdzie handlowało się żywnością. Zabójca i jedna z jego ofiar znaleźli się w pewnej części filmu w ciężarówce przewożącej worki kartofli.

Wątki osobiste są w największym stopniu obecne w filmach "Notorious" i "Zawrót głowy" - oba dotyczą chorobliwej obsesji mężczyzn, którzy chcą kierować kobietami.

<https://www.youtube.com/watch?v=2G8HY1UDe7Q>

"Zawrót głowy" bardziej bezpośrednio i szczegółowo dotyka zainteresowania Hitchcocka relacją między seksem i śmiercią. Bohaterka grana przez Kim Novak jest bardzo ponętą blondynką i choć mężczyzna grany przez Jamesa Stewarta wie, że jest ona współwinną morderstwa, to zakochuje się w niej. Ona odwzajemnia jego miłość. W dalszej części filmu odczuwa on zaciętą potrzebę kierowania zachowaniami swej kochanki.

<https://www.youtube.com/watch?v=Z5jvQwwHQNy>

Hitchcock często krytykował swoich aktorów i aktorki, np. spostonował rolę Kim Novak w "Zawrocie głowy".

W większości filmów przez niego stworzonych, na krótką chwilę pojawiał się także on sam - wsiadający do autobusu, jako przechodzień przed sklepem, osoba przechodząca przez podwórko, czy w reklamie prasowej...

Alfred Hitchcock długo nie był ceniony przez krytyków filmowych. Sytuacja ta zmieniła się pod koniec lat 50. wraz z narodzinami francuskiej nowej fali filmowej, której twórcy uznali go za swojego mistrza, a François Truffaut przeprowadził głośny wywiad-rzekę z Hitchcockiem i wydał go w formie książki.

Oprócz "Rebeki" żaden z jego filmów nie zdobył Oscara za najlepszy film. Jako producent Hitchcock otrzymał jedną nominację do Oscara za najlepszy film ("Podejrzeenie"). Miał 5 nominacji w kategorii najlepszy reżyser: "Rebeka", "Łódź ratunkowa", "Urzeczona", "Okno na podwórze" i "Psychoza".